

Finansinstruktion för majoritetsägda bolag

KS2014/0966

Fastställd av kommunstyrelsen den 25 november 2014, § 565

Finansinstruktionen fungerar som ett komplement till Riktlinjer för kommunkoncernens finansverksamhet, som kommunfullmäktige har fastställt.

Denna finansinstruktionen beskriver hur ansvaret för finansverksamheten är fördelat mellan internbanken och de majoritetsägda bolagen avseende finansiering, placeringar, valutahandel, bankrelationer, bankkonton, redovisning av finansiella poster samt rapportering och ger riktlinjer för hanteringen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	2
1.1 Syfte.....	2
1.2 Mål.....	3
2. Organisation och ansvarsfördelning	3
2.1 Organisation	3
2.2 Ansvarsfördelning	3
2.2.1 Internbanken.....	4
2.2.2 Majoritetsägda bolag	4
3. Finansiering	4
3.1 Hantering	4
3.1.1 Extern finansiering	5
3.1.2 Intern finansiering	5
3.2 Rutiner vid finansiering hos internbanken.....	5
3.3 Limit för finansiering	5
3.4 All typ av leasing är att se som finansiering och hanteras av internbanken eller i samråd med internbanken. Internbanken kan erbjuda intern leasing av maskiner och inventarier.....	5
4. Ränterisk	6
5. Likviditetsplanering	6
6. Placeringar	6
6.1 Placering av överskottslikviditet utanför koncernkontosystemet.....	6
6.2 Rutiner vid placeringar hos internbanken.....	7
7. Valutarisk	7
7.1 Hantering av valutarisk.....	7
8. Operativa risker	8
8.1 Definition av operativ risk.....	8
8.2 Hantering av operativa risker	8
9. Fullmakter och behörigheter	8
9.1 Koncernkontosystemet	8
9.2 Finansiella affärer mot internbanken	8
9.3 Betalningar	8
10. Bankkonton och övriga banktjänster	9
10.1 Bankkonton.....	9
10.1.1 Koncernkontosystem.....	9
10.1.2 Valutakonton.....	9
10.1.3 Nyöppning av bankkonton utanför koncernkontosystemet	9
10.1.4 Banktjänster.....	9

10.2	Betalningar	9
10.2.1	Externa utbetalningar och inbetalningar i utländsk valuta.....	9
10.2.2	Kommunkoncerninterna in- och utbetalningar	9
10.2.3	Överföringar inom koncernkontosystemet	10
11.	Redovisning	10
11.1	Löpande avstämning av bankkonton	10
11.2	Intern avstämning mellan internbanken och de majoritetsägda bolagen.....	10
12.	Rapportering.....	10
12.1	Inledning.....	10
12.2	Rapportstruktur och rapporteringsfrekvens	10
	.....	11

1. Inledning

Denna finansinstruktion är fastställd av kommunstyrelsen och fungerar som ett komplement till riktlinje för kommunkoncernens finansverksamhet kommunfullmäktige fastställt.

1.1 Syfte

Syftet med denna finansinstruktion är att är att

- mer i detalj beskriva hur ansvaret för finansverksamheten är fördelat mellan internbanken och de majoritetsägda bolagen avseende finansiering, placeringar, valutahandel, bankrelationer, bankkonton, redovisning av

finansiella poster samt rapportering och ge tydliga riktlinjer för hanteringen.

1.2 Mål

Målet med finansinstruktionen är att

- genom tydliga riktlinjer uppnå en bra samordning av den finansiella hanteringen och på så vis via stordriftsfördelar och helhetssyn uppnå bästa möjliga finansnetto för ”kommunkoncernen”
- tillse att internbanken får erforderlig information för att kunna hantera och följa upp ”kommunkoncernens” finansiella risker
- de majoritetsägda bolagen ska få den service avseende finansiella tjänster som verksamheten erfordrar.

2. Organisation och ansvarsfördelning

Den externa och interna finansiella verksamheten ska, enligt kommunfullmäktiges beslut, bedrivas centralt inom Norrköpings kommuns internbank. Internbanken ansvarar för kommunens samordning av den totala finansiella strategin, finansiell riskhantering, cash management, bankrelationer, likviditetshantering, valutahantering, kapitalanskaffning på kort och lång sikt och placering av kort och långsiktig överskottslikviditet.

Den centrala finansfunktionen ska underlätta en effektiv samordning av kommunkoncernens finansiella aktiviteter och hantering av de finansiella risker som uppstår. Internbanken representerar operativt kommunkoncernen på finansmarknaderna.

Majoritetsägda bolag ska vända sig till internbanken i finansiella frågor. I alla situationer gäller att samråd ska ske med internbanken.

2.1 Organisation

Organisatoriskt är internbanken placerad inom kommunstyrelsens kontor.

2.2 Ansvarsfördelning

Ansvaret för finansverksamheten inom kommunkoncernen fördelas mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommundirektören, finansdirektören, och majoritetsägda bolag. Nedan redogörs för ansvarsfördelningen mellan internbanken och majoritetsägda bolag.

2.2.1 *Internbanken*

Internbanken ska, enligt riktlinje för kommunkoncernens finansverksamhet, bistå de majoritetsägda bolagen i deras arbete med finansiella frågor. I praktiken innebär detta att

- internbanken ska hålla löpande kontakt med de majoritetsägda bolagen och bistå med rådgivning kring finansiella frågor
- tillsammans med det majoritetsägda bolaget diskutera bolagets behov av finansiering, placering, bankkonton, banktjänster, valutahantering och tillse att bolaget får den finansiella service som behövs för verksamheten
- internbanken ska lämna konkurrensmässiga villkor för lån och placeringar och i samråd med det majoritetsägda bolagets ledning utforma upplåning och placeringar så att finansiella risker minimeras
- internbanken kan bistå med utbildning av finansiella frågor som t.ex. rör likviditetsplanering och valutahantering
- internbanken ska lämna detaljerade rutinbeskrivningar där så anges i denna finansinstruktion.

2.2.2 *Majoritetsägda bolag*

majoritetsägda bolag ansvarar för att i linje med gemensamt ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige ansvara för att

- säkerställa att de finansiella riskerna identifieras i bolaget
- riktlinjer för kommunkoncernens finansverksamhet och finansinstruktion för majoritetsägda bolag , implementeras i bolaget och följs
- alla finansiella transaktioner utförs med internbanken som motpart
- operativt ansvara för sina transaktioner
- tillhandahålla den rapportering och information som behövs för att internbanken ska kunna hantera upplåning, placeringar, valuta, finansiella risker och likviditetsstyrning
- i samband med månadsbokslut och årsbokslut stämma av interna mellanhavanden mellan internbanken och det majoritetsägda bolaget avseende räntor, placeringar och lån.

3. Finansiering

3.1 Hantering

Vid behov av finansiering ska det majoritetsägda bolaget vända sig till kommunens internbank. I samråd med internbanken upprättas finansiering för det majoritetsägda bolaget.

3.1.1 Extern finansiering

Upplåning hos extern långivare får endast ske efter godkännande av internbanken. Utformning av och förhandling om upplåningen, i sådana fall, ska hanteras av internbanken.

3.1.2 Intern finansiering

Syftet med intern finansiering är att samordna kommunkoncernens medel för att minimera den totala finansieringskostnaden.

De majoritetsägda bolagen anmäler sina lånebehov hos internbanken som lånar ut till bolagen. Låneförhandling utförs alltid av internbanken även om en lånetransaktion skulle gå direkt mellan extern långivare och majoritetsägt bolag. Finansiering ska ske med den förmånligaste finansieringskällan inom ramen för gällande finansinstruktion för internbanken.

3.2 Rutiner vid finansiering hos internbanken

Utbetalning från internbanken sker alltid till det majoritetsägda bolagets bankkonto inom koncernkontosystemet. I samband med finansieringen upprättas ett internt låneavtal som skickas till bolaget för påskrift och efter påskrift för retur till internbanken.

Det majoritetsägda bolaget ska erlägga ränta på lånets förfallodag i enlighet med betalningsplan som framgår av det interna låneavtalet. Internbanken aviserar inte räntor och amorteringar. Räntor dras med automatik från det majoritetsägda bolagets bankkonto i koncernkontosystemet.

3.3 Limit för finansiering

Majoritetsägt bolag ansöker vid behov om lånelimit hos internbanken för vidare beslut i kommunstyrelsen. Lånelimiten ska revideras regelbundet, dock minst årligen. Instruktion och blankett för lånelimit erhålls av internbanken.

3.4

All typ av leasing är att se som finansiering och hanteras av internbanken eller i samråd med internbanken. Internbanken kan erbjuda intern leasing av maskiner och inventarier

4. Ränterisk

Målsättningen är att begränsa resultateffekterna av kraftiga ränterörelser.

Ränterisken ska hanteras genom att reglera strukturen på ränteförfallen i skuldportföljen och/eller genom att använda räntederivat.

Den genomsnittliga löptiden på räntebindningen i skuldportföljen ska vid varje tidpunkt överstiga ett år och får maximalt vara 5 år. Maximal tillåten löptid i enskilda instrument är 10 år. Den genomsnittliga löptiden ska mätas inklusive samtliga derivatkontrakt.

5. Likviditetsplanering

För planering av kommunkoncernens behov av likvida medel krävs det att Majoritetsägda bolag upprättar:

- 4-årig likviditetsplan, rapporteras årligen enligt särskild instruktion från internbanken
- 12 – månaders rullande månadsfördelad likviditetsprognos över in- och utbetalningar med månatlig uppdatering enligt särskild instruktion från internbanken
- kort likviditetsplanering för den kommande månaden, enligt särskild instruktion från internbanken.

Likviditetsplaneringen för kommunkoncernen innefattar kommunkoncernens investeringar och löpande verksamhet.

6. Placeringar

Överskottslikviditet ska styras till konton inom koncernkontosystemet. Med överskottslikviditet menas här likvida medel som ej kommer att ianspråktagas för utbetalningar inom en månad.

6.1 Placering av överskottslikviditet utanför koncernkontosystemet

Vid behov av placering av överskottslikviditet, utanför koncernkontosystemet, ska internbanken vara motpart.

De majoritetsägda bolagen anmäler sina placeringsbehov hos internbanken som tar emot bolagets placering. Placeringen ska ske till den bästa möjliga räntan inom ramen för gällande finansinstruktion för internbanken

6.2 Rutiner vid placeringar hos internbanken

Betalning ska ske till internbankens bankkonto i koncernkontosystemet. I samband med placering upprättas ett internt placeringsavtal som skickas till bolaget för påskrift och efter påskrift ett exemplar i retur till internbanken.

Internbanken erlägger ränta och kapitalbelopp på placeringens förfallodag i enlighet med det interna låneavtalet. Utbetalning sker till bolagets bankkonto i koncernkontosystemet.

7. Valutarisk

7.1 Hantering av valutarisk

Exponering i utländsk valuta uppstår då kommunkoncernen har monetära tillgångar och skulder i utländska valutor på balansräkningen vid en given tidpunkt, samt vid förväntade framtida flöden i utländska valutor. Målet för hanteringen av valutarisken är att minimera dess påverkan på kommunkoncernens resultat. Genom att identifiera större enskilda betalningar i samband med:

- inkommande EU-bidrag i euro,
- större investeringar i utländska valutor,
- övriga inköp

och säkra dem hanteras en stor del av exponeringen.

All valutarisk inom kommunkoncernen hanteras av internbanken. Internbanken utför kurssäkring mot extern part.

Majoritetsägda bolag ska identifiera och rapportera enskilda transaktioner i utländsk valuta till ett motvärde av 200 000 kr och däröver, så snart transaktionen är beslutad. Rapportering sker enligt instruktion från internbanken.

I de fall intern kurssäkring sker av rapporterat in- eller utflöde informerar internbanken bolaget om gällande valutakurs för transaktionen.

8. Operativa risker

8.1 Definition av operativ risk

Operativ risk kan definieras som risken för förluster till följd av bristfälliga interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller brottslig verksamhet.

8.2 Hantering av operativa risker

Genom god intern kontroll kan de operativa riskerna begränsas. God intern kontroll inom det majoritetsägda bolaget avseende finanshanteringen är att ha organisation, riktlinjer och rutiner som säkerställer att redovisningen blir riktig och fullständig och att verksamheten är i enlighet med kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens intentioner. Majoritetsägda bolag kan uppnå god intern kontroll avseende den finansiella hanteringen genom att:

- ha väl definierat ansvar inom organisationen för de finansiella frågorna
- ha uppdaterade och väl dokumenterade rutinbeskrivningar, för finansiella frågor, som är väl kända av personalen
- säkerställa att finanshanteringen sker i linje med denna finansinstruktion avseende ansvar, rapportering och hantering av finansiella risker.

9. Fullmakter och behörigheter

9.1 Koncernkontosystemet

Bolagen ansöker hos internbanken om fullmakt för bankkonto i koncernkontosystemet på särskild blankett som internbanken tillhandahåller. Bolaget ansvarar för att hålla fullmakten aktuell och meddela internbanken om ändring ska ske t.ex. då anställning upphör.

9.2 Finansiella affärer mot internbanken

Internbanken ska informeras om vilka personer inom det majoritetsägda bolaget som får genomföra finansiella transaktioner såsom t.ex. lån och placering mot internbanken. Informationen ska lämnas på särskild blankett som erhålls från internbanken.

9.3 Betalningar

Norrköpings kommunkoncern eftersträvar hög säkerhet vid överföring av medel.

Alla betalningar inom koncernkontosystemet ska attesteras av namngivna behöriga personer, två i förening.

10. Bankkonton och övriga banktjänster

Internbanken ska upprätthålla kontakter med banker och finansiärer och tillse att bolagen erhåller de banktjänster bolaget behöver för sin verksamhet.

10.1 Bankkonton

10.1.1 Koncernkontosystem

De majoritetsägda bolagen ska huvudsakligen ha bankkonton uppkopplade till kommunens koncernkontosystem. Konton utanför koncernkontosystemet ska anmälas till internbanken som beslutar om kontot ska knytas till koncernkontosystemet. Ansökan om nya bankkonton sker på blankett från internbanken.

10.1.2 Valutakonton

Valutakonton får endast öppnas i samråd med internbanken.

10.1.3 Nyöppning av bankkonton utanför koncernkontosystemet

Samtliga bankrelationer ska koordineras av internbanken och därför ska endast nyöppning av bankkonton ske i samråd med internbanken.

10.1.4 Banktjänster

Internbanken upphandlar banktjänster för ”kommunkoncernen” och vid specifika behov hos det majoritetsägda bolaget kan ytterligare banktjänster upphandlas för att täcka bolagets behov.

10.2 Betalningar

10.2.1 Externa utbetalningar och inbetalningar i utländsk valuta

Utlandsbetalningar, som inte kurssäkrats hos internbanken, ska utbetalas via respektive bolags bankkonto i koncernkontosystemet och automatväxlas av banken. Inbetalningar växlas automatiskt av banken och motvärdet i kronor betalas in på bolagets bankkonto i koncernkontosystemet.

Om transaktionen kurssäkrats verkställer internbanken betalningen från internbankens valutakonto och motvärde i kronor, till säkringskursen, regleras över bolagets bankkonto i koncernkontosystemet.

10.2.2 Kommunkoncerninterna in- och utbetalningar

Betalningar inom kommunkoncernen ska alltid ske internt inom koncernkontosystemet.

10.2.3 Överföringar inom koncernkontosystemet

Bolag kan via C&I Online betala till annat konto inom koncernkontosystemet.

11. Redovisning

11.1 Löpande avstämning av bankkonton

Bankkonton ska stämmas av regelbundet,

11.2 Intern avstämning mellan internbanken och de majoritetsägda bolagen

Avstämning ska ske minst kvartalsvis mellan internbanken och de majoritetsägda bolagen av realiserade och orealiserade räntor, koncernkonto, lån och placeringar.

12. Rapportering

De majoritetsägda bolagen ska på begäran från internbanken lämna den information internbanken behöver för att kunna hantera koncernens finansverksamhet på ett effektivt och säkert sätt.

12.1 Inledning

Syftet med rapportering är att:

- för internbanken möjliggöra sammanställning och kontroll av finansiella risker inom koncernen
- för internbanken möjliggöra uppföljning av utfall mot fastställda limiter
- möjliggöra för internbanken att hålla kommunfullmäktige och kommunstyrelsen informerade om koncernens finansiella verksamhet

12.2 Rapportstruktur och rapporteringsfrekvens

Rapport namn	Ansvarig för framtagande	Frekvens	Mottagare
Likviditetsprognos	Majoritetsägda bolag	Månadsvis enligt tidplan från internbanken.	Internbanken
Likviditetsplanering	Majoritetsägda bolag	Veckovis enligt instruktion från internbanken till berörda.	Internbanken

Rapport namn	Ansvarig för framtagande	Frekvens	Mottagare
4-årig likviditetsplan	Majoritetsägda bolag	Årvis enligt instruktion från internbanken.	Internbanken
Valuta-flöden från 200 000 kr och uppåt	Majoritetsägda bolag	När det uppstår, enligt 7.1.	Internbanken
Banksaldon utanför koncernkonto	Majoritetsägda bolag	Den sista varje månad.	Internbanken
Engagemangsbesked	Internbanken	I samband med årsbokslut	Majoritetsägda bolag

-
